

LOV OG EVANGELIUM

TEMA: SANG OG MUSIKK

✘ MUSIKK OG LIVSSYN

✘ ER DET GOD OG DÅRLIG MUSIKK?

✘ VELSIGNELSEN ELLER
FORBANNELSEN

«Alt som er sant, alt som er ære verd, alt som er rettferdig,
alt som er rent (...) – gi akt på det!»

Så sa Herren:
Stå på veiene og
se til. Spør etter de
gamle stier. Spør hvor
veien går til det gode, og
vandre på den! Så skal dere
finne hvile for deres sjeler.

Jer 6:16

REDAKSJONSNEMND

Per Bergene Holm, Finn-Widar Knutzen
og Dag Rune Lid
mail: loe.redaksjon@nll.no

ABONNEMENTSANSVARLIG

Vegard Heian
mob: 907 77 312
mail: loe.adresse@nll.no

Grafisk layout: Marie Louise Björn
Bilder: Adobe Stock (s. 1, 15, 16, 21, 30)
Pixabay (s. 2, 9, 15, 21, 26, 29, 32), Ingar Gangås (s. 11, 13),
Freepik (s. 18, 16, 22), Jan van't Hoff (s. 5).
Trykkeri: ETN Grafisk
ISSN: 2387-5275
Årgang: 60

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon ble grunnlagt
i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske
forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift
og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL
støtter den lutherske kirken i Moldova og luthersk
litteraturarbeid i Bolivia og Peru.

NLL eier og driver også Bibelskolen på Fossnes i
Vestfold. Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord
og spørre etter de gamle stier, samt fremme arven fra
lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Bibelskolen på Fossnes
Valberggrenda 13B,
3160 Stokke
bibelskolen@nll.no
tlf: 33 33 89 00
www.fossnes.no

Formann NLL
Fredrik Thorbjørnsen
mob: 905 95 749
mail: formann@nll.no

Sekretær NLL
Martin Fjære
mob: 979 89 427
mail: sekretar@nll.no

NLL kontor
mail: kontor@nll.no

 vopps
15095

Bankgiro:
3000 22 26193

Nytt svensk kontonummer:
8420-2, 884 532 740-5

Dansk kontonummer:
7604 1734369

www.nll.no

INNHold august

Leder: Den kristne og kulturen Av Per Bergene Holm	3
Den kristne musikkens opphav og historie Av Per Bergene Holm	4
Musikk og livssyn Av Sigbjørn Agnalt	6
Er det god og dårlig musikk? Av Per Bergene Holm	8
Musikkens struktur og lover Av Per Bergene Holm	11
Et gledelig gjensyn Av Martin Fjære	15
Rapport fra Moldova Av Vladimir Moser	17
Utdrag av årsmelding for Bibelskolen på Fossnes Av styret for bibelskolen	19
Ettergitt gjeld Av Lars Fossdal	20
Gud gav oss ikke motløshets ånd - Hans Erik Nissen Av Dag Rune Lid	23
Og vi forkynner Kristus korsfestet Av Vladimir Moser	27
Velsignelsen eller forbannelsen Av Martin Fjære	29
Møtekalender	31
Herrens råd står fast for evig Utdrag av årsmeldingen for landsstyret	32

Den kristne og kulturen

Menneskets historie er kulturhistorie. Vi fikk i oppdrag av Gud å råde over jorden og legge den under oss. Der ligger en side av det menneskelige kulturoppdrag. Ganske snart falt mennesket i synd, og det kom også til å prege kulturlivet i videste forstand.

Kains frafalne slekt var preget av innovasjon, imperiebygging og makt, mens i Sets troende slekt begynte man å påkalle Herrens navn og minne Herren om hans nådeløfter (1Mos 4). Den hedenske kultur vil alltid preges av tilfredsstillende av menneskets lyst og kjødelige begjær etter makt, popularitet, rikdom osv. Idoldyrkelse og selvpophøyelse med applaus for mennesket er en naturlig del av dette. Den hedenske kultur er som Babels tårn et uttrykk for menneskets selvpophøyelse og selvtilstrekkelighet, uten Gud og uten noen himmel, dypest sett alltid i opprør mot Gud og hans skaperorden og frelse.

Den kristne kultur er tosidig. I første rekke bruker Gud kulturen til å åpenbare seg selv og sin frelse. Han salver og utrunder mennesker med sin Ånd og åpenbarer sitt frelsesråd både gjennom ord (Skriften) og anskuelige og billedlige handlinger og installasjoner (tabernaklet og tempelet med sine gudstjenestelige handlinger).

Sangen og musikken i tempelet er fra denne side sett et ledd i Guds profetiske gjerning til åpenbaring av Guds frelsesråd. Slik vil sann kristen sang (og øvrige kulturuttrykk) alltid ha noe forkynnende ved seg. Men samtidig er den samme sang og musikk det troende menneskes henvendelse til Gud i tro, takk, bønn og lovprisning.

Og her er en meget viktig side ved den kristne kultur, den finner fra begynnelsen av sitt uttrykk, både i form og innhold i det Gud har åpenbart og gjort. Den sanne kultur søker å uttrykke seg i pakt med det skjønne, rene og gode Gud selv har gjort i sitt skaperverk, og gjennom det takke, love og prise Skaperen og hans storhet. En søker ikke å finne på noe nytt eller radbrette det Gud har gjort, men å utfolde og uttrykke det som Gud allerede har lagt ned i sitt skaperverk og sin åpenbaring. Det lå bak J.S. Bachs ord: *Soli Deo Gloria* (Alene Gud skal ha æren).

Apostelen Paulus uttrykker det slik: *«Alt som er sant, alt som er ære verd, alt som er rettferdig, alt som er rent, alt som er verd å elske, alt som folk taler vel om, alt som duger og er ros verd – gi akt på det!»* (Fil 4:8)

Vi vil i dette nummer av bladet ha musikk som tema. For en generasjon siden var det sterk strid om musikk, men i dag ser det ut til at det meste av verdens musikk og kultur er akseptert i store deler av kristenheten. Er det ikke bakstreversk å holde fram dette i dag, er ikke andre emner mer vesentlige? Til det må vi si at det er lite som spiller så stor rolle i menneskers liv som musikk. Se i hvilken grad det omgir oss i dag.

Øvind Andersen kalte den moderne musikken for djevelens femtekolonne inn blant de kristne. Musikken påvirker i første rekke vår underbevissthet, ikke vår bevissthet. Men det påvirker, det vet alle som driver med reklame, med popindustri osv.

Det ser ut til at det bare er kristenfolket som ikke tar musikken på alvor.

DEN KRISTNE MUSIKKENS OPPHAV OG HISTORIE

Av Per Bergene Holm

Da David andre gang skulle føre arken opp til Jerusalem, spurte han Gud nøye om hvordan han skulle gjøre det. Og Gud ga en forskrift for musikken gjennom David, profeten Natan og seeren Gad (2Krøn 29:25). Dette ble starten på en egen musikksskole i Jerusalem, hvor kyndige menn lærte opp og ledet sangen i gudstjenesten (2Krøn 5:1ff).

Det har vært en gåte hvordan denne sangen og musikken har lydt i tempelet og gudstjenesten der. De jødiske masoretene, skriftlærde jøder som utarbeidet et system for å nedtegne hvordan den hebraiske konsonanttekst skulle uttales, satte til en del tegn som i tillegg til å angi pauser, betoning mv, også angir hvordan teksten ble «sunget». Det er rimelig å anta at synagogens sang er en videreføring av tempelmusikken, selv om vi vet svært lite om dette.

En fransk-jødisk musikkteoretiker og organist, Suzanne Haïk-Vantoura, har forsket på disse melodiske aksentene i den hebraiske tekst og søkt å dekode dem. I 1976 publiserte hun resultatet av sitt arbeid: *La Musique de la Bible révélée*. Arbeidet er omstridt. Noen mener at Haïk-Vantouras arbeid er for mye preget av spekulasjon og fantasi, men det er likevel enighet om at de melodiske aksentene (te'amim) angir hvordan tekstene skal synges.

De første kristnes gudstjeneste var en videreføring av synagoge-gudstjenesten, og vi antar at tekstene ble lest/sunget på lignende måte som i synagogene. Musikkhistoriker William Smoldon skriver at selv om instrumental musikk ikke ble brukt i synagogen etter det andre tempelets fall, «fortsatte sangen, og de siste års forskning har gjort det mer og mer tydelig at mange av formene og melodiene i den bysantiske og vestlige kristenhets sanger er en videreføring av synagogens musikk». I den vestlige kristenhet gjelder det i første rekke de gregorianske melodier, i øst den sang vi møter i den ortodokse kirke.

Den europeiske klassiske musikktradisjon er en videreutvikling av den judeo-kristne musikk-tradisjon og går altså helt tilbake til tempelet og kong David. Det er det melodiske element som er bærende, og musikken henvender seg til mennesket som åndsvesen.

Med reformasjonen og Martin Luther fikk vi den lutherske koral som skulle bli retningsgivende for sangen i de kristne forsamlinger til langt

Få eksempler ved å scanne QR-kodene nedenfor.

Eller les artikkelen med direkte linker på nll.no - under fanen «Media» - «Bladet Lov og Evangelium», L&E 04-24.

*Suzanna Haik -
NPR Morning Edition*

*Suzanna Haik -
Music of the Bible
revealed*

Veni - gregoriansk

*Agni Parthene
- gresk ortodoks*

ut på 1900-tallet. Det er utpreget melodisk musikk, hvor harmoni og rytme pent må tilpasse seg melodien. Det er årsaken til at mange som ikke kan spille etter noter, ikke makter å spille koraler. For det må stort sett skiftes akkord for hver tone, og det blir for krevende for den som ikke er opplært.

På 1800-tallet kommer det derimot inn en mer harmonisk preget musikk fra reformerte samfunn i engelskspråklige områder. Det er enkle og til dels banale melodier som er enkle å spille. Musikken er i utgangspunktet ment å henvende seg til det menneskelige følelsesliv, og da er den i sin basis harmonisk og rytmisk, ikke melodisk orientert. Det er ingen tvil om at denne musikken fører til «rørelse» og «vekkelsesluft», men det er ikke nødvendigvis menneskets hjerte og åndsliv som berøres, men følelsene og kroppen, slik en predikants rørende historie berører tilhørerne rent følelsesmessig. Man forveksler lett den rent følelsesmessige berøring med Guds Ånd vekkende og trøstende gjerning. Med Frelsesarmeen og musikk-lagene ble denne mer harmoniske og til dels rytmisk orienterte musikken ført inn i kristenflokkene.

Det er ikke slik at disse melodiene ikke kan brukes i kristen sammenheng, så lenge en lar det melodiske være bærende og ikke lar harmonikk og rytmikk stå i forgrunnen, noe som dessverre ofte skjer. Og fordi det er gamle og kjente sanger, tror de fleste at dette er gode greier uansett hvordan de framføres.

Ut over på 1900-tallet kommer så den rytmisk pregede musikken på banen. Den er fra første stund av ment til dans, og henvender seg primært til kroppen. Denne musikken står i diametral motsetning til den melodiske musikken, det kristne menneskesyn og det bibelske budskap. Det er musikk nedenfra, ikke ovenfra.

Denne rytmiske musikken har fullstendig tatt over de fleste steder, og det er knapt noen sang som framføres i kristen sammenheng uten å være preget av swing og rytmiske krumspring eller komp, og med harmoniske moduleringer og spenningsfylte akkorder for å ta tak i tilhørerne og bevege dem, både fysisk og følelsesmessig.

Slik blir det når man ikke regner med Guds Ånd, men holder kjød for sin arm. Da skriker og roper man som Ba'alsprofetene på Karmel. Profeten Elia helte vann på alteret, for han ville ikke ha ild uten at det var fra Gud. La oss gjøre det samme, det vil si vende oss fra alle stemningsskapende og opphissende elementer som ikke fremmer, men hindrer Gud i å få oss i tale.

*Vår Gud han er
så fast en borg*

*We're marching
to Zion*

*Vilken mäktig
Gud vi har*

*O vad är väl all
fröjd på jorden*

MUSIKK OG LIVSSYN

Av Sigbjørn Agnalt

Musikken forteller hvilken religion, ideologi eller hvilket livssyn mennesker har. Europa har vært et kristent kontinent med de bibelske sannheter som fundament for tro og tanke. Vi har sett på mennesket som en syntese av ånd, sjel og legeme. Det åndelige er det høyeste, og evighetsdimensjonen er fundamental. Til det åndelige hører evnen til tenkning og refleksjon, erkjennelse, kunnskap og innsikt, lære og tro. Hvor det åndelige får være styrende, vil det sjelelige og legemlige underordnes, i pakt med Guds skaperordning.

På musikkens område kommer det kristne menneskesyn til uttrykk ved at en lar det melodiske element være rådende. Melodien er det åndelige element i musikken. Det sjelelige er harmonien, det legemlige rytmen. Det melodiske element har preget den kristne sang i to tusen år, og ikke minst gjelder det de lutherske koraler. Melodien er det styrende, harmonien og rytmen underordner seg den og tjener den. Det er ikke tilfeldig at det er slik. Det har ikke med alder eller smak og behag å gjøre. Det er det kristne livssyn forankret i Guds ord som kommer til uttrykk, og utfolder seg på denne måten i musikken. Og da tjener også musikken evangeliet og Guds ord, i pakt med det sanne, skjønne og gode.

Den afroamerikanske musikken, pop/rock, står i motsetning til dette, fordi den har sin rot i en helt annen ideologi

og et annet menneskesyn, i skarp motsetning til det kristne. Den amerikanske antropologen Margaret Mead tok på 1900-tallet til orde for et nytt syn på kjønn og seksualitet. Naturmennesket, slik hun fant det på stillehavsøyene, var idealet. Et opprinnelig menneske som ikke var invadert og deformert av sivilisasjonen, og særlig den kristne kultur. Idealet er et samfunn fritt for normer, en ny verdensorden hvor menneskets indre ønsker og tilbøyeligheter får strømme fritt. Det betyr fri seksualitet, fri abort, frihet i forhold til kjønn, homofilt samliv, samboerskap, sannhet og løgn osv.

Jazzen og bluesen som oppstod blant afroamerikanske musikere i USA, uttrykte nettopp en frigjøring fra normer, og hadde en sterk seksuell appell. Dette ble videreført i gospel, rock og øvrige sjangere innen populærmusikken.

«Rocken slapp løs krefter og følelser som før hadde vært bannlyst i den hvite musikken. Den tok i bruk alle tenkelige midler for å få fram det den ville. Rockemusikken var mye mer enn en ny type musikk, den var en ny livsform.» (Rune Klakegg, 1976)

Musikkens virkning på dette området er mye sterkere enn ord, nettopp fordi den utfolder ideologien den uttrykker. Populærmusikken er denne opprørskulturens uttrykk og form! Det er det fysiske og emosjonelle som er rådende. Rytmen er det dominerende i musikken,

rytmisk intensitet og kompleksitet som gir sterke impulser til kroppens drifter. Målet er at det fysiske emosjonelle skal strømme fritt. Ideologien er at mennesket er en fysisk skapning som skal styres nedenfra.

Rocken blir individets hemningsløse utfoldelse¹, den er vulgaritetens triumf² og den fører folket tilbake til neandertalerstadiet³. (¹Grønbeck, ²Pattison, ³Henze)

Som kristne skal vi være en motkultur mot dette.

Ole Paus sier: *«Ta denne kristenrocken. En avskyelighet! Fusk med begreper! Kristendom og rock er to uforenelige størrelser. Det er ufattelig at ikke kristne skjønner dette. Rock er drifter. Den appellerer til avgrunnene i mennesket. Kristendommen er dens rake motsetning. Det evige må søkes i stillhet og inderlighet.»*

Å rocke betyr egentlig å slippe løs det som finnes i deg, uten å tenke på konsekvenser. Musikken er ikke nøytral i seg selv slik at noen kan bruke rock i destruktiv hensikt,

mens andre kan bruke den i det godes tjeneste. Man endrer ikke rockens budskap og virkning om man setter en kristen tekst til den. Musikken er selv et virkemiddel, en formidler av et livssyn, den er den sterkeste makt til å omskape mennesker og bane vei for en antikristelig ideologi.

Målet med rocken og opprøret er nådd, både i kristenliv og samfunnsliv. Det har ikke skjedd i ett nå, men litt etter litt!

«Det er altså her, på musikkens område, at vokterne bør bygge sitt vakttårn. Ja, lovløsheten trenger seg lett ubemerket inn på dette område. Som for spøk og tilsynelatende uten å medføre noe ondt. (...)

Ja, den gjør ikke annet enn litt etter litt å slå rot og i stillhet å virke på karakter og livsvaner, derpå virker den mer åpenlyst videre (...) og går med stor frekkhet løs på lover og statsforfatninger, inntil den til slutt har ødelagt alt.» (Platon)

Det er umulig å arbeide for Guds rike og sjelers frelse, og samtidig gi rom for en musikk som virker det motsatte!

ER DET GOD OG DÅRLIG MUSIKK?

Av Per Bergene Holm

«Alt i alt, nest etter Guds eget ord, er musikkens edle kunst den største skatt i denne verden. Den kontrollerer tanke, sinn, hjerte og ånd. Og når menneskets naturlige musikalske ferdighet blir skjerpet og utviklet, slik at det skapes kunst, merker vi med stor undring Guds store og fullkomne visdom i musikken, som jo, når alt kommer til alt, er Hans verk og Hans gave.»

(Martin Luther)

Men enhver kunstart, som alle Guds skaper-goder, preges av menneskets ånd, og står enten i tjeneste for det gode eller det onde. I stedet for å bruke Guds skaper-goder, språk og kunst my, for å tjene hverandre og ære Gud, bruker vi det lett til synd, selv-forherligelse og opprør mot Gud.

Fra syndefallet av har mennesket fordervet alle Guds gode gaver og brukt dem til å fremme seg selv og leve ut sitt begjær, i stedet for å leve Gud til ære og behag. Det gjelder også musikken. Det er i Kains frafalne slekt vi hører om de første som lager musikk-instrumenter (1Mos 4:21), og musikk og dans har fra første stund vært en sentral del av hedenskapets dyrkelse av det kjødelige begjæret og avgudene (de onde ånder).

Enkelte røster i kirkehistorien har tatt til orde for å avvise all musikk som djevelens verk, da musikken har vært så sterkt preget av hedenskapets vesen. Men å avvise bruken pga misbruk, er ikke en farbar vei. Guds gode gaver skal vi ta imot med takk, og bruke, men på den rette måten.

Som i hele skaperverket for øvrig ligger

det en skapt lovmessighet i musikken, en indre struktur som kan beskrives matematisk. I middelalderen hørte musikkvitenskapen til tallkunstens quadrivium sammen med astronomi, aritmetikk og geometri. Man forstod at det var dype matematiske sammenhenger mellom musikkens lover og «musica universalis» - harmonien i universet, og «musica humana» - den indre menneskelige harmoni.

Nyere forskning bekrefter at det er et underlig samsvar mellom avstanden mellom tonene i skalaen og planetene i vårt solsystem osv. Det er strukturer, avstand og interne forhold som kan beskrives matematisk. Musikkens matematikk og lover var grunnleggende for tidligere tiders komponister og musikere.

I forordet til «Symphoniae iucundae» skriver Luther: «Men deg, min kjære unge venn, anbefaler jeg denne edle, helsebringende og gledesspredende skapning (musikken), som kan hjelpe deg til å holde styr på følelsene dine og verne dem både mot tåpelige lyster og slett selskap.

Dessuten kan du venne deg til å gjenkjenne og lovprise Skaperen i denne skapningen. Og de fordervede sjelene som misbruker denne gave, slik de uanstendige diktere gjør med de usunne kjærlighetsvisene sine, skal du holde deg langt unna.

Du kan være viss på at det er djevelen som røsker dem med seg, på tvers av naturen, som med denne gaven utelukkende vil og bør lovprise Gud, giveren. Disse bastardene rapper Guds gave og bruker den til å dyrke Guds fiende, han som fører krig mot naturen og denne deilige kunst.»

Luther påpeker at det finnes en djevelens musikk som nettopp er i strid med naturen og fører krig mot naturen, og gjør opprør mot den orden og de lover Gud har lagt ned i musikken, som han også gjør mot alle øvrige Guds skaperordninger og lover. Luther vurderer musikken ut fra hva som er i pakt med den skapte natur og hva som fører krig mot den og er på tvers av den. Slik apostelen Paulus taler om et samliv mellom mennesker som er «mot naturen», slik er det også en musikk som er «mot naturen».

Johann Sebastian Bach er en av historiens komponister som mer enn noen har forsøkt å utforske den lovmessighet som Gud har lagt inn i musikken, med ønske om å avdekke den skjønnhet, renhet og herlighet som ligger nedlagt i musikkens strukturer og lover.

Han skriver blant annet: «Generalbassen er det mest fullkomne fundament for musikken (...) hvormed den gir en klingende harmoni til Guds ære og tillatelig forlystelse i sinnet, og skal som all annen musikk kun ha som mål å være Gud til ære og til rekreasjon for menneskesinnet. Hvor dette ikke blir tatt i akt, der har vi ikke med egentlig musikk å gjøre, men derimot med djevlesk skrik og skrål.»

Melodien var alltid det sentrale, og med angivelse av den akkompagnerende basslinjen var det harmoniske fundamentet lagt. Nå kunne de øvrige stemmer fylle ut – innenfor musikkens lover. Men der man ikke gir akt på disse lover, der er det djevlesk skrik og skrål, dvs et djevlesk opprør mot Gud og hans skaperorden. Og Bach visste mer enn noen hva han snakket om.

Martin Luther beskriver noe tilsvarende på denne måten: «... én synger en enkel melodi

eller tenor som musikerne kaller den, og ved siden av den blir det også sunget tre, fire eller fem andre stemmer som likesom med jubel leker og danser rundt omkring en slik enkel, enfoldig melodi eller tenor, for på vidunderlig vis å forsire og utsmykke melodien, og likesom oppfører en himmelsk dans, idet de vennlig møter hverandre og likesom omfavner hverandre hjertelig og kjærlig ...

En som tenker over dette og likevel ikke betrakter musikken som Guds underfulle verk, han må i sannhet være en slamp og fortjener ikke å kalles et menneskelig vesen. Han skulle ikke få lov til å høre annet enn skryting fra esler og grynting fra svin.»

Slik Guds skaperverk er ordnet, skjønt og rent, slik skulle musikken uttrykke dette gjennom å forholde seg til den struktur og lovmessighet som Gud hadde lagt i musikken. Det samsvarer med det som er rent og skjønt i det menneskelige øret, som ikke skjærer eller røsker tak i mennesket.

Mozart sa det slik: «Lidenskaper, uansett hvor voldsomme de enn måtte være, må aldri uttrykkes på en slik måte at de vekker avsky, og musikken må selv i de mest grufulle situasjoner aldri støte øret. Den må alltid behage tilhørerer, eller med andre ord: den må aldri

opphøre å være musikk.»

Vi har allerede sammenlignet musikken med samlivsformer. Trofasthet mot og innordning i ekteskapets ordning er til Guds ære og menneskets velsignelse, mens utroskap og samlivsformer som strider mot Guds skaperordning, er opprør mot Gud, og det er til skade for både dem som lever slik, for barn og samfunnet. Nå hevder noen at samlivsformen er likegyldig, så lenge det er tale om kjærlighet. Men slik taler ikke Guds ord. Formen på samlivet er ikke likegyldig. Det er noe som er i samsvar med Guds skaperorden og etter Guds vilje, og det er noe som er mot naturen og i strid med Guds bud.

På tilsvarende måte er det med musikkens form. Den er ikke likegyldig. Der det lages musikk som er i tråd med de lover Gud har lagt ned i musikken, vil musikken være til pris og ære for Gud, og til glede og gagn for både de som utøver og de som hører. Men der den bryter med disse lovene, vil musikken uttrykke gudsopprør og en livsholdning som er «mot naturen».

Mikkel Vigilius viser i heftet «Djevelens

ånd og tidens ånd» hvordan Karen Blixens livsmål var å realisere seg selv, sine muligheter, sine lyster og drømmer fullt ut, og at denne totale egoistiske og hedonistiske livsførsel ble mulig gjort gjennom en pakt med djevelen.

Hedonisme er en livsholdning som har som høyeste gode og mål å tilfredsstille egne lyster og begjær. Vigilius viser også hvordan en rekke av vår tids kulturpersonligheter, ikke minst innen musikk, på tilsvarende måte som Blixen, har solgt seg til djevelen for å oppnå suksess.

Vigilius viser hva musikerne formidler i tekster og intervjuer, og hva det billedlige budskapet i musikkvideoene uttrykker. Men han drøfter ikke budskapet i selve musikken. Alle forstår at det er noe djevelsk og opprørsk i den moderne musikkens tekster og videoer, med sataniske symboler, grovt og seksualisert språk mv, men få akter på at musikken selv formidler det samme budskapet, bare på en langt mer umiddelbar måte. Musikkens budskap oppfattes like fullt av vår underbevissthet, selv om vi ikke reflekterer over det. Det gjør det desto farligere!

MUSIKKENS STRUKTUR OG LOVER

Av Per Bergene Holm

RYTME

Det grunnleggende element i all musikk, som i alt liv, er rytme. Men rytmen kan være naturlig og i tråd med det normale og sunne i skaperverket, eller den kan bryte med dette. I menneskelivet er det alltid en rytmisk veksling mellom spenning og avspenning. Vi har det i hjertets slag (overtrykk og undertrykk), i innpust og utpust, i arbeid og hvile, i dag og natt. Der den naturlige rytmen forstyrres, merker vi det umiddelbart. Skjer det med hjertet, blir vi urolige for hva som er galt.

I musikken er det naturlig med betoning på 1. og 3. slag i en 4/4-takt, og avspenning/lett trykk på 2. og 4. slag. Det ligger der fra naturens side, fra Gud selv. Og vi merker knapt rytmen, slik vi ikke merker hjerteslagene våre, for det er helt naturlig. Den moderne populærmusikk bryter imidlertid med den naturlige rytmen, forskyver den (swing), flytter betoning til f.eks. 2. og 4. slag i en 4/4-takt (boogie-woogie bluesrytme) eller på alle taktslag osv. Vi kaller det gjerne rytmisk musikk fordi vi umiddelbart blir fokusert på det rytmiske.

I og med at det rytmiske korresponderer med det kroppslige i mennesket, settes kroppen i bevegelse. Musikken driver til bevegelse. De rytmiske forskyvninger som ble tatt i bruk i jazz, blues, rock osv var fra første stund av gjort i den hensikt å være normbrytende, pirrende og uttrykke løsslappenhets og frihet, ikke minst på det seksuelle område. Det var et opprør mot normer og det normale, det ordnede, det gudgitte. Enhver som vil lese seg opp om rockens historie vil se dette.

Hippiekulturen og 68-erne er ektefødte barn av den rytmiske musikken, med sitt opprør mot alle normer og all orden. Det var en åndelig revolusjon, et opprør mot Gud som skaper og herre. Fri seksualitet, frie samlivsformer, fri abort er bare noe av det som helt naturlig kom i kjølvannet. Musikken selv uttrykker det!

«Kristendom og rock er to uforenelige størrelser. Det er ufattelig at ikke kristne skjønner dette. Rock er drifter. Den appellerer til avgrunnene i mennesket. Kristendommen er dens rake motsetning. Det evige må søkes i stillhet og inderlighet.» (Ole Paus)

Nå er det sjelden å høre noen spille piano på et bedehus uten tendens

Få eksempler ved å scanne QR-kodene nedenfor.

Eller les artikkelen med direkte linker på nll.no - under fanen «Media» - «Bladet Lov og Evangelium», L&E 04-24.

*Nåvnet Jesus -
Oslo Gospel Choir*

*Nåvnet Jesus -
SKRUK*

*Da Jesus satte sjelen fri
- Rune Larsen*

*Da Jesus satte sjelen fri
- SKRUK*

til swing, og det er knapt noen som synger uten å ha hentet inspirasjon fra rockens sensuelle eller stønnende syngemåte, samtidig som rockens rytmeforskyvning har blitt normalen. En tenker ikke over at en uttrykker opprør mot skaperen og det normale, henvender seg til tilhørernes kropp og setter dem i bevegelse, i stedet for å skape ro i møtet med Gud.

HARMONI

Slik rytmen korresponderer med vår kropp, korresponderer musikkens harmoni med vårt følelsesliv. Den naturlige harmoni hører med til det skjønne og gode Gud har skapt. Se for deg et naturskjønt landskap som ånder av fred og ro, med de fineste stemninger i farge og lys. Mens et sydende og rastløst byliv, med ulyd og bråk, kaos og virvar, kan rive sinnet opp, kan en fin naturopplevelse skape ro i et opprevet sinn.

*Å at jeg kunne -
Storsalen minikor*

*Å at jeg kunne -
SKRUK*

Det naturlige, det harmoniske, det som lar sinnet falle til ro, gjør oss godt. Men det forvirrede, det opprevne, det kaotiske, det disharmoniske, gjør ondt.

Slik er det også med harmonien i musikken. Så lenge harmonien er i pakt med det skjønne og naturlige, i pakt med Guds skaperverk, gjør den oss godt (jf Davids harpespill).

Men i det vi hopper opp spenninger i musikken, dyrker det disharmoniske gjennom spenningsfylte eller sære og

skjærende klanger, settes følelsene i sterk bevegelse, enten ved at de rives opp eller nærmest «ruses».

Aller sterkest er virkningen der det disharmoniske eller spenningsfylte ikke munner ut i noe harmonisk og avspent. Da har ikke bare følelsene blitt berørt, men de blir etterlatt i en opprevet eller uforløst tilstand. Hele fokuset dreies på en usunn måte mot vårt følelsesliv og det sanselige.

DET MELODISKE

Slik rytmen korresponderer med vår kropp og harmonien med vårt følelsesliv, korresponderer melodien med vårt åndsliv. Melodien er det element som får musikken til å bevege seg framover. Den er utsagnet i musikken. Det har en viss likhet med språklige utsagn, ord satt sammen ved hjelp av kognitive, åndelige prosesser - til meningshelheter. Melodien taler til oss som åndelige, intellektuelle vesener.

*Motet Jesu, meine Freude -
J. S. Bach*

All sann og høyverdige kultur kjennes på at mennesket tar seg selv på alvor som åndsvesen, med en høyere bestemmelse enn dyrene. Det betyr ikke at man underkjenner eller ser ned på menneskets legemsliv og følelsesliv, men man gir dette sin bestemte underordnede funksjon og plass i helheten. Mennesket er som åndsvesen ingen slave av blinde instinkter og drifter, men har åndsevner til å uttrykke kreativitet, mål og mening, samtidig som en er i stand til å la legemsliv og sinn tøyles og under-

ordnes noe høyere enn seg selv. Selv som fallen skapning vet mennesket noe om hva som er skjønt, edelt, godt, sant og rett. Enhver sann kultur kjennetegnes av at den søker sannhet, rettferdighet, skjønnhet, alt som løfter mennesket opp og bekrefter mennesket som åndsvesen.

Tilsvarende er det et kjennetegn på høyverdig musikk at det melodiske element er fremtredende. Det melodiske opphever ikke det rytmiske eller det harmoniske, men gir det sin rette underordnede plass i helheten, slik at det først nå kommer «til sin rett», dvs som en tjener som fremhever det melodiske. Der det rytmiske og det harmoniske blir selvbeskuende og selvopphøyende blir det noe lavt og nedbrytende, men som tjener for det melodiske blir det noe byggende.

ÅNDSITUASJONEN

Vår kristne kulturhistorie har i stor grad vært preget av at mennesket har forstått seg selv som et åndsvesen, hvor tro, moral, sannhet og rett har vært fundamentalt. I hele denne judeo-kristne kultur har det melodiske element vært sentrum i musikken.

Det nådde på mange måter sitt høydepunkt i barokken (ortodoksiens og pietismens tid), hvor musikken strakte seg mot himmelen, idet komponistene lik naturvitenskapsmenn utforsket musikkens lover og søkte å uttrykke den skjønnhet og renhet og rikdom Gud hadde lagt ned i sitt skaperverk.

Man utforsket musikken som en naturens matematikk, fulgte dens lover, med en glede og kreativitet som ettertiden aldri har nådd opp til. Man ville si noe meningsfullt

med musikken, og utforsket derfor også det melodiske «språket» (tonemalerier mv) til det ytterste.

Men etter hvert som frafallet kom i den vestlige kultur, vendte man seg mer og mer fra Gud og himmelen til mennesket og jorden. Musikken ble mer og mer harmonisk og rytmisk orientert, rettet mot menneskets følelser og kropp, og dette skjøt virkelig fart gjennom innflytelsen fra den afro-amerikanske kulturen, på 1900-tallet. Musikken og kulturen ble hedonistisk, den kjødelige og egoistiske nytelse ble satt i sentrum, ikke renhet, sannhet, det edle og opphøyde.

*Get together -
Oslo Gospel Choir*

Pop og rock springer ut fra en ideologi og et menneskesyn som står i skarp motsetning til det kristne. Målet med denne musikken er at det fysiske og emosjonelle skal settes i sentrum og få utfolde seg hemningsløst. Mennesket er en fysisk og emosjonell skapning som skal styres nedenfra, i tråd med sine lyster og begjær (jif sitat fra Ole Paus).

Den rytmiske musikken har sitt utspring i et livssyn og en ideologi som er i opprør mot de kristne verdier, mot Gud og hans skaperorden. Det er umulig å la musikk fra en slik hedonistisk kultur tjene forkynnelsen av evangeliet. Det er to åndsverdener som står i diametral motsetning til hverandre.

Men den bibelske historie er likevel full av eksempler på at en nettopp forsøkte det, der Israels folk ble inntatt av hedenskapet omkring seg. En ville dyrke Gud med hedenskapets religiøsitet og uttrykk. Gud anså imidlertid ikke den gudsyndyrkelse som da fant sted som dyrkelse av seg, men som avgudsyndyrkelse. Det er det vi er vitne til i dag. I det en mener seg å dyrke Gud, er det i realiteten utfoldelse av egen lyst og eget begjær som står i sentrum.

HVOR GÅR VEIEN?

Veien til fornyelse går alltid tilbake til

det en har forlatt, til det som en hørte fra begynnelsen (1Joh 2:24). Også på kulturens område må vi vende tilbake og søke fornyelse gjennom det som er gitt oss i de rike åndelige tider i kirke- og musikkhistorien. Vi har en så stor skatt og rikdom å øse av i den kristne sang- og musikktradisjonen fra reformasjonen og framover, og det er uendelig trist at denne arven i dag blir forkastet til fordel for kling-klang og tynne sangtekster av døgnfluepreg.

*Ren og rettferdig -
Fossneskoret*

Måtte vi igjen ta fram de malmfulle koralene og åndelige sangene fra våre troende forfedre, og den fantastisk rike musikalske arv vi har fått oss overdratt.

QR-kode for seminar del 1 om musikk fra sommersamlingen, finnes også på hjemmesiden under video-opptak fra sommersamlingen 2024. Seminar del 2 kunne ikke publiseres pga opphavsrett på musikk eksempeler.

Del 1

ET GLEDELIG GJENSYN

Av Martin Fjære

Våren 2023 tok vi avskjed med Mary Ann Mercado, vår kjære husmor på bibelskolen. Hun fikk ikke lenger opphold i Norge og måtte reise ut av landet innen en måned. En opprivende erfaring især for Mary Ann, men også for mange av misjonsvennene rundt skolen.

Det kom raskt opp et forslag om å besøke henne på Filippinene. Da rektor Per i tillegg kunne finne overraskende rimelige billetter til øygruppen på andre siden av kloden, ble det planlagt en tur i privat regi.

Vinterferien 2024 ble en minnerik tur for reisegruppen på fem, bestående av Marit og Per Bergene Holm, Liv Jorunn og Martin Fjære, og Håkon Bergene Holm. Også denne utenlandsreisen ble innledet med en trivelig overnatting og frokost hos Asdahl på Fossum, samt transport til morgenflyet på Gardermoen.

Mesteparten av det neste døgnet ble tilbrakt i fly og to mellomlandinger, før vi ankom hovedstaden Manila, verdens tettest befolkede by. Det var ikke fritt for at hjertet banket noen ekstra slag da vi nærmet oss det avtalte stedet vi kunne forvente å treffe Mary Ann. Merkelig å faktisk kjenne noen i dette utrolige mylderet av mennesker. Og plutselig var hun der, smilende og pratsom, kvikk i bevegelsene og replikken. Akkurat den Mary Ann vi kjente så godt fra hverdagene på Bibelskolen! Veldig kjekt å se henne igjen og være med henne noen dager i hennes nåværende situasjon og «verden».

Mary Ann er bosatt i sitt barndomshjem, sammen med foreldrene og ei søster med familie. Huset ligger på landsbygda utenfor småbyen Batangas, omkranset av maisåkrer, kjøkkenhager, bananpalmer og kokospalmer. Hun har forsøkt å livnære seg med oppstart av et lite utsalg i byen, med tillaging av forskjellige kalde og varme drikker, samt en kveldsjobb i et bemanningsbyrå, med koordinering og fordeling av forskjellig arbeidskraft.

Samtidig er hun også i gang med et oversettelsesprosjekt for Lekmannsmisjonen, der målet i første omgang er å oversette H. E. Nissens andaktsbok «Ett er nødvendig» til hovedspråket tagalog.

Dansk Balkanmisjon, som er rettighets-havere, har stilt seg meget velvillige til prosjektet. NLL skal stå for utgiftene ved oversettelsesarbeidet, og Dansk Balkanmisjon vil dekke utgifter til trykking og distribusjon av andaktsboka.

I denne sammenhengen er det gledelig at oversettelsesarbeidet også behjelpes av en tidligere filippinsk elev på Bibelskolen, Jamila Esteban. Hun er bosatt et par timers biltur nord for Manila, hvor vi fikk møte henne sammen med ektemannen Aldrin og den nyfødte sønnen Hezekiah.

De var meget gjestfrie og velvillige til å vise oss rundt i deres nærområder. Aldrin er rektor på en privatskole med over 900 elever og en lærerstab på ca 30. Jamila har også undervist her frem til Hezekiah ble født.

Det har vært en krevende start for den lille familien etter at det ble avdekket en sjelden blodsykdom hos veslegutten. Sykdommen medfører store ekstrautgifter til nødvendig diettmat og medisiner, og en filippinsk lønn rekker ikke langt. En lokal kvinneforening i Vestfold har i seinere tid opprettet en spleis for å hjelpe familien i den vanskelige situasjonen.

Spleisen er avsluttet nå, men det er fortsatt mulighet til å støtte familien Esteban økonomisk gjennom å ta kontakt med redaksjonen. Mer info om bakgrunnen

for spleisen kan du lese på www.spleis.no/jamila.

Tillegg: Hezekiah har i august blitt undersøkt av nevrolog pga utfordringer ifht normal utvikling, be gjerne for familien!

Underveis i besøket fikk vi også i noen grad samtalt om oversettelsesarbeidet: den praktiske fordelingen og fremdriften. Det er et tidkrevende og utfordrende arbeid, og et konkret bønneemne for misjonsfolket hjemme i Norge.

Jamila har tidligere uttrykt behovet for kristen litteratur som hjelper den enkelte inn i evangelisk kristendom og tro. Det er et stort behov for nettopp slike bøker som denne andaktsboka, en enkel bibelsk forkynnelse til evangelisk klarhet og frigjøring. Måtte arbeidet lykkes!

Dagene i tropevarmen gikk fort med tett program og hyppige forflytninger. Mary Ann og Per «småsprang» foran og vi fulgte etter så godt vi kunne.

Besøket og gjestfriheten knyttet noen ekstra bånd til landet og folket på øygruppen så langt borte. Vi kjenner på en takknemlighet for at vi har blitt kjent med to søstre i Kristus som bor og virker der.

Vil du være med og be om vekkelse og åndelig frigjøring blant filippinenes 119 millioner mennesker?

*På vegne av reisefølget
Martin Fjære*

Bak fra venstre: Marit og Per Bergene Holm, Aldrin og Jamila m/Hezekiah, Liv Jorunn og Martin Fjære. Foran: Håkon Bergene Holm, Mary Ann Mercado.

Reisefølget sammen med Mary Anns familie.

RAPPORT FRA MOLDOVA

Av Vladimir Moser

Ved første øyekast har lite endret seg i landet vårt. Men denne høsten går vi inn i en farlig tid på grunn av den kommende folkeavstemningen om Moldovas inntreden i EU, og det kommende presidentvalget i landet. Ingen kan forutsi resultatet av valg og folkeavstemninger i dag. Kanskje vil Moldova igjen vende blikket mot øst, mot landet som for tiden fører en blodig erobringsskrig i Ukraina. Russiske myndigheter gjør mye for å undergrave situasjonen i Moldova. I mai gjennomførte rettshåndhevelsesbyråer ransaking og beslagla mer enn 200 millioner euro, penger som var ment for å skape uro og styrte den nåværende regjeringen.

Flyktninger fra Ukraina fortsetter å komme til Moldova. Loven om asyl er endret slik at ukrainere bare kan bli i Moldova i tre måneder, deretter er de pålagt å returnere til Ukraina. Ukrainere, som Natalia og jeg har snakket med, ønsker ikke å reise til EU. De stoppes av manglende språkkunnskaper, frykt for arbeidsledighet og ønsket om å reise hjem før eller siden. Blant asylsøkerne er det mange i militær alder som ikke vil slåss. Noen kommer lovlig inn i Moldova, men det er også de som krysser grensen ulovlig, noe som er forbundet med stor risiko. I mai 2024 druknet 20 slike avhoppere i Tisza-elven.

Vi lutheranere i Moldova, som apostelen Paulus skriver, «forkynner Kristus korsfestet.» Vi samles for å høre om Kristus og frelsesverket han fullførte for oss på korset, lese Guds Ord og syng kristne salmer som dere også synger. I Chisinau gjør jeg en del hjemmebesøk. Vi har ikke lenger noe lokale å samles i, og flere av medlemmene her har

vanskeligheter med å gå ut pga alder og sykdom. Jeg gir dem korte bibelutlegninger og litt humanitær hjelp. I mer enn 20 år har vi leid et rom seks timer i måneden i klubben til Steaua strikkefabrikk her i Chisinau. Her var det piano, og fabrikkveteraner brukte rommet til korøvelse. Under COVID døde korlederen, nye folk kom inn i ledelsen, koret ble oppløst, og alle lokalene blir nå brukt til kommersielle formål. De nekter å leie til oss på timebasis. Leien ble økt fra 40 til 600 euro pr mnd. Nå leter vi etter et passende sted å møtes, og vi er sikre på at Gud vil hjelpe oss til å finne et egnet lokale.

Antall mennesker som regelmessig møter til gudstjenester, lytter til prekener og som selv leser i Bibelen, går ned i alle kristne forsamlinger i Moldova, uavhengig av kirkesamfunn. Det ser ut til at evangeliets velsignede sky har flyttet fra Moldova til et annet sted. Dette kan ikke ende godt for folket og landet. En person sa dette: «Jeg drømmer om at kirker igjen vil bli fylt med troende.» Be om at det vil være slik for oss og for dere!

I Kamenka har forsamlingen tidligere fått eiendomsrett av myndighetene til en tomt med en forlatt og ødelagt luthersk kirkegård. Men i dokumentene var det bare et stykke land uten noen omtale av religiøs historie. I slutten av mai fikk forsamlingen en attest om at dette stedet nå kalles Luthersk evangelisk kirkegård, selv om det foreløpig ikke er tillat med nye begravelser der. Gudstjenestene i Kamenka fortsetter. Prekener utarbeidet av meg leses enten av diakonen Sergei eller av meg via Skype.

Det er for tiden ingen offisiell leder i Tiraspol-forsamlingen. Tre tidligere medlemmer av forsamlingen har blitt uteksaminert fra teologiske seminarer for å gå inn i tjeneste, men har av ulike grunner forlatt Tiraspol eller gjør andre ting. En i menigheten utfører administrative oppgaver på oppdrag fra meg. Hver søndag har jeg kontakt med dem via skype, så de er ikke uten Guds ords forkynnelse. Vi venter på at krigen i Ukraina skal ta slutt og ber om at Transnistria igjen skal komme under Moldovas jurisdiksjon.

En flokk fra Norge besøkte oss fra 5. til 11. juni. Dette var elever og andre fra Bibelskolen på Fossnes. Det ble avholdt bibelhelg i Chisinau, hvor 13 representanter fra de lutherske forsamlingene i Kamenka og Tiraspol deltok. Av sikkerhetsmessige

årsaker kunne ikke de norske besøke Transnistria, men de fikk sett landet og møtt mennesker her i Moldova. Vi er veldig glade for besøket og takknemlige for bibelhelgen vi fikk ha sammen her i Chisinau!

La meg avslutte med ordene til apostelen Paulus:

«For jøder krever tegn og grekere søker visdom, 23. men vi forkynner Kristus korsfestet, for jøder et anstøt og for hedninger en dårskap. 24. Men for dem som er kalt, både jøder og grekere, forkynner vi Kristus, Guds kraft og Guds visdom.» (1Kor 1:22-24)

*Hilsen i Kristus
Vladimir og Natalia Moser,
sammen med de lutherske forsamlingene i
Kamenka, Tiraspol, Chisinau*

L&E

UTDRAG AV ÅRSMELDING FOR BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

Av styret for bibelskolen

Bibelskolens kall er å formidle Guds ord til elevene, og utruste dem til å være trofaste kristne vitner der de får sin plass i livet, til gagn og glede for enkeltmennesker og samfunn.

Kraften i det kristne vitnesbyrd ligger ikke i det tidsriktige, visdomsfulle eller i god retorikk, men i det tidløse kristne vitnesbyrds iboende guddommelige kraft og i et sant kristenliv som viser seg i renhet og godhet, trofasthet og kjærlighet til alle mennesker.

Vi ønsker å utruste våre elever til å formidle det kristne vitnesbyrdet i ord og sant kristenliv uansett hvor de måtte få sin plass. Da er vi også overbevist om at de blir til stor betydning i de samfunns- og arbeidsoppgaver de går inn i, om det er som snekkere, lærere, helsefagarbeidere, ingeniører eller byråkrater.

Jesu disipler fikk en dag en oppgave som måtte fortone seg som galskap: å mette en enorm folkemengde med noen biter av brød og fisk. Men de gikk i tro til ham som sendte dem, og de fikk erfare underet, at det ble mat til alle. Vi må ikke miste troen på at Gud selv er med de tjenere som i troskap deler ut livets brød til verden, i hverdagens mange situasjoner.

Ikke ved makt og ikke ved kraft, men ved min Ånd, sier Herren, hærskares Gud (Sak 4:6). Slik lød det til Serubabel som skulle ta fatt på et menneskelig talt umulig prosjekt, å gjenreise tempelet og virke til åndelig gjenreisning av Israel midt i hedenske omgivelser.

Profeten Elisja spurte en kvinne som sto i

stor gjeld, om hva hun hadde i huset. Hun hadde bare en salvekrukke. Elisja ba henne om å hente mange kar og helle i dem fra den lille krukken. Så lenge det var tomme kar, kom det salveolje. Vi står i gjeld til vise og uvise, vi har fått del i et frelsesord som er for alle. Og det mangler ikke på tomme kar i våre omgivelser, mennesker som trenger det Gud har gitt oss i Jesus. Vi får ta det vi har i huset, det Gud har velsignet oss med fra sitt ord, og dele det med dem vi omgås.

«Et lite ord om Jesus, en vennlig utstrakt hånd, et lite ord om Jesus velsignet av hans Ånd» (Emilie Bovim).

«Sjå, der kjem ein sjuk og fattig. Der kjem ein som spør om råd, der ein sviken, der ein hatig – her er nok for offerdåd!» (Mathias Orheim).

SKOLEDRIFT OG UNDERVISNING:

Våren 2023 hadde skolen 10 heltidselever, 7 på ettårig kurs og 3 på halvårig kurs (to av disse fortsatte imidlertid på høsten og fullførte således ettårig kurs). Høsten 2023 var det 8 heltidselever, 7 på ettårig kurs og 1 på halvårig kurs.

Pr mars 2024 har skolen tatt opp 16 søkere til skolestart høsten 2024, hvorav 3 kommer fra land utenfor EØS.

Sigbjørn Agnalt ga seg som fast vikarlærer sommeren 2023. Finn-Widar Knutzen tok på seg en lignende oppgave fra nyttår 2024.

Utover det er det ingen endringer i lærerstaben.

ETTERGITT GJELD

Av Lars Fossdal

Jesus forteller i Matt 18 om en mann som fikk ettergitt 10 000 talenter. Det var en enorm gjeld. Wikipedia sier at 10 000 talenter er en vektenhet som tilsvarer 200 tonn. I dag koster sølv, som talentene antakelig var laget av, ca 6000 kr pr kilo. Multipliserer vi dette får vi en verdi på ca 1,2 milliarder kr omgjort til dagens verdi. Han ville da trenge 2000 år for å bare kunne betale gjelden. Mannens situasjon var håpløs og en tragedie for ham selv og familien.

Mannen ser bare en eneste mulighet, og det er å spørre om å få utsettelse. Han gjør det, og møter en herre som er full av medynk og ettergir ham hele den kolossale gjelden. Han fikk så mye mer enn det han ba om. For en veldig overraskelse det måtte bli for mannen, han kunne vel knapt tro det han hørte. Og for en glede det ble, tenk at hans herre hadde ettergitt ham denne enorme gjelden!

Men så hadde denne mannen en medtjener som skyldte ham 100 penninger, noe som utgjorde 100 dagslønner, og som tilsvarer ca en tredjedels årsinntekt, ca 200 000 kr i dagens verdi. Dette var også mye penger, men sammenlignet med 1,2 milliarder er det svært lite. Mannen som hadde fått ettergitt sin store gjeld, syntes at disse pengene nå ville komme godt med, dessuten hadde han rett på dem.

Da de to tjenerne møttes, grep han tak i medtjeneren sin og forlangte at han betalte det han skyldte ham. Men heller

ikke denne mannen kunne betale gjelda si, og ba om utsettelse - han skulle betale tilbake det han skyldte ham. Men tjeneren som nettopp hadde fått ettergitt sin store gjeld, viste ham ingen barmhjertighet. Han fikk medtjeneren fengslet, og der skulle han være til han hadde betalt tilbake hele gjelden.

Da deres medtjenere så dette ble de bedrøvet. Tenk å være så ubarmhjertig når han hadde fått ettergitt så mye. De fortalte det da til deres herre.

Da denne fikk høre dette, kalte han mannen som hadde fått ettergitt de 10 000 talentene til seg. Han sa til ham:

«Du onde tjener, all din gjeld ettergav jeg deg, fordi du ba meg om det. Burde ikke du også forbarme deg over din medtjener, slik jeg forbarmet meg over deg?»

Ettergivelsen av de 10 000 talentene ble så trukket tilbake og han ble overgitt til dem som piner, inntil han hadde betalt alt det han skyldte.

Jesus bruker denne lignelsen for å vise hvordan det er i Guds rike. Gud kan ettergi store skyldbrev. Det er egentlig ikke måte på hvor mye synd Gud kan tilgi et menneske, dersom det i sannhet roper om nåde. Den som ber om nåde får så mye mer enn han ber om. Slik er Gud!

Å få ettergitt sin synd betyr at synden blir utslettet, syndegjelden blir ettergitt.

I Jes 1:18 står det: «Om deres synder er som purpur, skal de bli hvite som snø, om de er røde som skarlagan, skal de bli som den hvite ull.».

Skarlagan og purpur er ekte farger som ikke kan fjernes. Men Gud kan tilgi selv de største og styggeste syndene vi har, om de er aldri så røde og fargeekte. Det kan han fordi Jesus har sonet og betalt for dem.

I Jes 53:5 står det: «Men han (Jesus) ble såret for våre overtredelser, knust for våre misgjerninger. Straffen lå på ham, for at vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått legedom.»

Å få legedom ved Jesu sår betyr at vi

er blitt helt «friske» igjen, og ved troen på Jesus er vi helt uten synd og skyld for Gud.

Det er Åndens oppgave å overbevise oss om vår synd. Han bruker da loven og samvittigheten. De som hører og gir Ånden rett, vil da få se at deres synd er overmåte stor. Den er en gjeld på 10 000 talenter, den er ubetalelig. Synderen er fortapt! Det er bare en evig fortapelse som venter. Men så sier Jesus at Gud er en Gud som ynkedes og forbarmer seg, og som tilgir ubegrenset, han vil ikke at vi skal gå fortapt. Den som ber ham om nåde får så mye mer enn det han ber om, han får ettergitt all sin skyld ovenfor Gud.

Brorson skriver om dette i sangen «Åpen ligger graven». I det tredje verset skriver han:

*«Har du mange synder,
Jesus deg forkynner: Gjelden er betalt!
Her er ingen vrede, nåden den er rede, og
utsletter alt.
Jesu død og at han brøt
gjennom dødens vold og vrede,
det for deg jo skjjedde.»*

Det blir glede i hjertet når vi får tro dette budskapet! Tenk Jesus har sonet og betalt for alle våre synder! Nå har vi fremtid og håp!

Fortellingen om den ubarmhjertige medtjeneren viser oss at problemet ikke ligger hos Gud. Han har et godt hjerte som vil ettergi og vise nåde. Problemet ligger hos oss og i våre harde hjerter. Vi har vel alle hatt noen som har skyldt oss eller skylder oss noe. Det kan være penger, men like mye kan det være andre ting, som løgn og svik. Vi ble såret og skuffet, og så

ønsker vi en «rettferdig» hevn og gjengjeldelse over dem. Kanskje kom de og ba om unnskyldning. Hva gjorde vi da? Var vi lik mannen som fikk ettergitt 10 000 talenter og som krevde de 100 penningene tilbake? Da mister vi tilgivelsen hos Gud og går evig fortapt.

I bønnen Fader vår ber vi: «- forlat oss vår skyld som vi og forlater våre skyldnere.»

Ber vi denne bønnen? Dersom vi ikke vil tilgi vår neste, får vi ingen tilgivelse hos Gud, og vi må selv svare for vår synd. La oss advares av Jesu ord til omvendelse fra våre harde hjerter, og rope til Gud om frelse og nåde for å få gjort opp vår synd, så vi kan leve et nytt liv i barmhjertighet og tilgivelse.

Stefanus, den første martyren, ble løyet på (Apg 6:8-14). Det førte til at han ble mishandlet og steinet. Han kunne ha rett til å bli sur og vanskelig, likevel ba han for sine fiender mens steinene traff ham:

«Herre tilregn dem ikke denne synd.» (Apg 7:60) Han ba om dette, uten at de hadde angret og bedt om unnskyldning.

Han hadde selv blitt ettergitt sine 10 000 talenter, og av glede over det hadde han et tilgivende og barmhjertig sinnelag, og etterga sine medtjenere deres 100 penninger. Det var så lite i forhold til hans egne synder.

Lever du i syndenes forlatelse blir Guds nåde en kraft i deg, som gjør at du av hjertet vil tilgi din nestes synder. Du har mottatt så stor nåde fra Gud at du av hjertet blir villig til å tilgi din nestes synder mot deg. Kan du leve i synd, i bitterhet, urettferdighet, løgn, egoisme mm, viser det at du ikke lever i evangeliet, for evangeliet er Guds kraft til frelse, til rettferdiggjørelse og helliggjørelse - det gir oss seier over synden i vårt liv.

Jesus forteller denne lignelsen for å vise oss alvorret med vår synd og våre harde hjerter. Vi går fortapt om vi lever i uoppgjorte synder. La oss bekjenne våre synder, tro evangeliet, og bruke nåden og syndenes forlatelse til å seire over det harde hjertet, til å døde kjødets gjerninger (Rom 8:13). Ellers går det oss evig galt.

GUD GAV OSS IKKE MOTLØSHETS ÅND!

Hans Erik Nissen

– Når en opplever frafallstider er det fristende for Guds folk å synke hen i pessimisme og motløshet. Bibelen sier derimot at «Gud gav oss ikke motløshets ånd.» Så lenge Gud er på tronen, er det ingen grunn til å miste motet. Det er Hans Erik Nissen (66) som sier dette. (Intervjuet ble skrevet i 2004)

Han ble født 9. mai 1938, i et «varmt» bedehushjem i København. Moren var utadvendt og åpen, mens faren var mer innadvendt og stille av natur – men begge pekte igjen og igjen på at det viktigste i livet er å bli frelst. Derfor var de fire sønnene aldri i tvil om at det var viktig å ha dette mål for øyet. Det førte til at alle ble forkynnere av Guds ord. En ble legemisjonær, Hans Erik ble teolog, og de andre ble fritidsforkynnere.

Etter endt teologistudie på midten av 60-tallet, ble Hans Erik prest i den danske folkekirken. Men han begynte også som timelærer ved Luthersk Missionsforenings Højskole (LMH) i Hillerød. I 1970 fikk han kallet til å gå inn som rektor ved skolen. Det ble 33 år i rektorstolen før han ble pensjonist i 2003.

Han er også kjent som forfatter, og det er gitt ut en rekke bøker av ham både i Danmark, Norge og Sverige. Mest kjent i Norge er kanskje andaktsboken «Ett er nødvendig». Han er også mye brukt som forkynner over hele Skandinavia.

DET ER KRAFT I ORDET

Gjennom årene som rektor ved LMH, har han sett at mye er blitt endret, men understreker at mennesket er i bunn og grunn det samme. – Skal menneske se sin sanne stilling, må de inn i møtet med Den Hellige Gud. Der inne møter menneske dommen, at intet av vårt eget holder for Gud. Men det er også der inne du møter den uforskyldte nåde hvor du får alt for intet, sier bibelskolelæreren.

Han understreker også at årene ved LMH har lært ham at de som er unge i dag kan elske Guds ord. Gjennom utallige timer opplevde han hvordan Ordet ble mottatt og gjorde sin gjerning.

– Det er kraft i Guds ord, og dypest sett gjelder det at forkynneren får være et øsekar for Ordet. Det er ikke vi som skal virke, men det er Ordet som skal gjøre sin gjerning. Ordet har fortsatt makt til å frelse, og til å skape fornyelse i tro og tjeneste, understreker han.

VEND TILBAKE TIL ORDET

– I dag har mange, langt inn i kristenheten, mistet troen på Ordets kraft. Derfor vender man seg til menneskelige virkemidler. Dette medfører at vi får resultater som er skapt av

oss. Det holder ikke i Guds dom og for Guds ansikt. Det som er født av kjød er kjød, og blir aldri noe annet.

– Vi opplever at arbeidet i Guds rike er kommet på «gli» bort fra Guds eget, inspirerte og ufeilbarlige ord. Vi må derfor vende tilbake til Guds ords autoritet og myndighet!

Det er Ordet som bestemmer hva som er sant og falskt. Det Guds ord kaller synd kan vi ikke bortforklare, uten at vi føres ut på en hengemyr hvor det intet fotfeste er. Mister Guds folk en fast grunn å stå på, er det også umulig å orientere seg og en ender i vilkårlighet. Det er uheldigvis tilfelle med ikke helt få velmenende kristne i dag, sier han.

– Dersom vi for 50 år siden hadde nevnt hva mange kristne i dag gir uttrykk for, ville man den gang sagt at det var umulig. De ville sagt: Du ser spøkelse på høylys dag! Tenker vi på homofilidebatten så er den et rystende eksempel på dette. Man er ikke lenger bundet til Guds ords klare utsagn. Er man ikke bundet til Ordet på et område, får det følger for ens holdning til Ordet som helhet.

– Da gjør man seg selv til Herre over Ordet. Det betyr at når Guds ord kommer med hjelp og trøst, når det ikke hjertet fordi man tar ikke på fullt alvor det Gud sier i sitt ord. Når dette skjer, kan ikke Gud få rekke oss sin hjelp gjennom Ordet. I Guds øyne har man forkastet det han har sagt, og da har man forkastet ham selv, sier teologen.

NY BEVEGELSE

Han mener at et sterkt eksempel på den åndelige utglidning som er preget av frafallet fra Guds ord finner vi i den nye bevegelsen Willow Creek(WC). – Dette er en bevegelse som velger å følge tiden. For å kunne bli ansatt i bevegelsen må man skrive under på at man aksepterer at menn og kvinner fullt

ut skal ha adgang til samme oppgaver og funksjoner i menigheten. Det er et skjebnesvangert skritt, for det innebærer at man har gjort seg til Herre over Skriften. Dermed har man den samme grunnholdning som har ført til at mange i våre kirker aksepterer homofilt samliv.

– Det gjør man ennå ikke i WC, men det skritt man har tatt vil uten tvil føre til at tidens tenkning og holdninger vil sette sitt preg på bevegelsens syn og praksis. Guds ord lærer oss at mann og kvinne har samme verdi for Gud, men at de ikke har samme oppgave og funksjon i menigheten. Guds ords tanker på dette området står i skjærende kontrast til det som møter oss igjen og igjen i dag. Det er en konflikt mellom tidens tenkning og Guds ords tale. Da står Guds folk på valg.

– Da WC begynte sitt arbeid, undersøkte de hva ikke-kristne ønsket og forventet av menigheten. Det lot man langt på vei bli bestemmende for arbeidet. For eksempel ga flere ikke-kristne uttrykk for at de følte seg dømt av forkynnelsen. For å unngå dette begynte man å avsvkke domssiden ved Guds ord. Guds vrede trenges i bakgrunnen eller forties.

– Sannheten er derimot at et frelsende møte med Jesus ALLTID er forbundet med dommen over seg selv! Dersom jeg ikke vil motta den dommen, kommer jeg ikke inn i Guds rike gjennom døren. Da stiger jeg over et annet sted slik Jesus selv forteller oss i Johannes evangeliet kap. 10.

DET GJELDER LIV ELLER DØD

– Gud alene er dommer, og han alene kjenner hjertene. Men jeg frykter at den manglende domsforkynnelse fører til at mange i vår tid vil være blant de mange som på dommens dag vil si: «Herre, Herre! har vi ikke profetert i ditt navn, drevet ut onde ånder i ditt navn, og gjort

mange kraftige gjerninger i ditt navn?»

– Bibelen sier at da skal Jesus åpent si til disse: «Jeg har aldri kjent dere. Vik bort fra meg, dere som gjorde urett!» De som her står omtalt er med i Guds rikes arbeid, men de er ikke født på ny. Deres kristendom lever i forlengelsen av deres egen iboende religiøsitet, og de har ikke erfart et sammenbrudd hvor de har gått fallitt med alt sitt eget og sine egne forutsetninger. Derfor er de aldri blitt nådekristne.

– WC bruker en ytre form hvor vantro mennesker skal føle seg hjemme når de kommer til gudstjeneste og møte. Derfor har de også utstrakt bruk av moderne musikkformer, drama og andre virkemidler. Først og fremst må gudstjenesten ikke være kjedelig. Problemet med en slik tenkning er at man anvender de samme vurderingskriteriene som i underholdningsbransjen.

– Dersom en pasient skal tale med sin lege om karakteren av sin alvorlige kreftsykdom, vil han ikke være opptatt av om legen uttrykker seg mer eller mindre underholdende. Sakens karakter er alt for alvorlig til det. Når det gjelder den kristne forkynnelse, gjelder det liv og død, himmel eller helvete. Derfor kan dette budskapet heller ikke forkynnes uten evighetsalvor. Jeg er redd at det underholdningspreg som er kommet inn i mange kristne sammenhenger, fører til at mange ikke møter evighetsalvoret før det er evig for sent, sier Hans Erik Nissen.

BEST MED STILLE VOKSTER

– Når mennesker kommer til tro på Kristus, er det viktig at de er klar over, at nå er et nytt liv begynt og det skal vokse. Det vokser best med en stille vekst, hvor det får sine røtter dypt ned i jorden. Dersom en ung kristen føres inn i en for stor aktivitet, flyttes fokuset fra ens liv med Gud til den verden han skal vinne. Mange unge er blitt kvalt åndelig sett på grunn av dette. De har ikke vokst i erkjennelsen av

deres egen elendighet og Guds nådes rikdom.

– I Guds rikes arbeid, er de umerkelig glidd bort fra et liv hvor synden bekjennes, og hjerte hungrer etter å høre forkynnelsen om det blod som utsletter og renser fra all synd. Det er årsaken til at trangen etter å høre Guds ord er liten for en stor del av den kristne ungdomsgenerasjonen, sier den erfarne bibelskolrelæreren.

– Intet er viktigere for deg og meg enn at vi selv blir frelst. Det er aldri noen selvfølge, det er et under! Vi bevares kun gjennom en stadig mottakelse av det uforskyldte nådeord, og det er også dette ordet som skaper trangen til å leve et hellig liv, og å gå på Herrens veier i tjenesten for ham.

BLI HOS JESUS

– Mange er opptatt av at vi skal motta Guds frelse, og det med rette. Men de gjør det ikke klart for seg selv at en forutsetning for å kunne det, er å si JA til Guds dom. I Johannes 8 står det om noen skriftlærde som kommer til Jesus med en kvinne, for å få Jesu til å dømme henne. Jesus vender lyskasteren til dom mot dem selv, men da de hørte Jesu dom ble den ikke mottatt. De viker unna og forlater Jesus.

– Synderinnen derimot mottok dommen, og

derfor blir hun hos Jesus. Slik er det også i dag når vi mottar dommens ord fra Herren. Da har vi bare en mulighet, om vi ikke skal gå til grunne. Det er å bli hos Jesus, for å høre hva han har å si.

– Jesus har frelsesord til den fortapte. Han har det ord som skaper liv, som fører fra mørke til lys, fra Satans makt til Gud. Det store kall til Guds folk i denne frafalls tid, er å være bærer av domsordet. Mange ikke-kristne vet ikke at de lever under Guds vrede og dom. Vi er kalt til å si det til dem, så de kan bli frelst mens det ennå er nådetid, sier Hans Erik Nissen.

KALT TIL OPPGJØR

– Det bilde av Gud som et menneske har, er bestemmende for dets forhold til ham. Dersom et menneske oppfatter Gud som den som ikke tar det så nøye med synder og fall, og at en har intet å frykte, og at det går godt til slutt – da forføres det mennesket.

– Derfor er vi som Guds folk gjennom forkynnelsen kalt til å ta oppgjør med dette falske gudsbildet, som fører tallrike inn i den evige fortapelse. Hvordan Gud er, har han åpenbart oss gjennom sitt ord, og alene der.

– Vi må ta våre tanker til fange under lydighet mot Kristus, elles føres vi vill. Bibelens bilde av Gud er rystende. Jesus viser oss at det er Gud som forderver når han sier: «Frykt ikke for dem som dreper legemet, men ikke kan drepe sjelen. Frykt heller for ham som kan ødelegge både sjel og legeme i helvete!»

– Det er kongen som sier til han som manglet bryllupsklærne: «Bind hender og føtter på ham og kast ham ut i mørket utenfor! Der skal de gråte og skjære tenner.» Slik er Gud! Men han er også den som i nådetiden sier: «Den som kommer til meg, vil jeg slett ikke støte ut.» Gud er hellig, og Gud er kjærlig. Men vi må aldri bruke det ene til å oppheve det andre,

for da lyver vi om Gud. Han er begge deler: nå, i dommen og i evigheten, understreker bibellæreren.

JESUS ER SEIERHERREN

– På mange måter er Guds folk blitt et motløst folk. Det er så mye som er imot. Den verden som omgir oss, preges mer og mer av et frafall fra kristen tankegang og levevis. Guds barn vet at det får følger når et folk gir seg gudløsheten i vold. Da mister vi velsignelsen, og det er en stor smerte.

– Men også innenfor, mellom Guds folk, er det mye som kan bekymre og skape uro. Det er ikke lenger åndelig samklang og enhet som det var tidligere. Da stod Guds folk på en annen måte sammen på vekkelseslinjen i forkynnelsen av lov og evangelium under Guds ords myndighet. Slik er det ikke lenger. Det er en kamp innenfor Guds folk. Det oppleves enda mer smertelig.

– Da er det fristende å synke hen i pessimisme og motløshet. Bibelen sier oss derimot at «Gud gav oss ikke motløshets ånd.» Så lenge Gud er på tronen er det ingen grunn til å miste motet. Skriften sier i 2 Kor 1:14 at en Kristen alltid føres i seierstog med Kristus.

– Stundom går seierstoget gjennom motgang, mørke og kamp. Må vi løfte våre øyne og se på han som går foran. Jesus er seierherren! Når vi ser på ham, blir vi ikke trette og motløse i våre sjeler. Jesus har også sagt at vi skal få kaste alle våre bekymringer på ham. Det gjelder også de bekymringer som følger med åndskampen i Guds rike.

– Det er ikke vi som skal vinne seier. Det er han, som vi følger, lyder, tjener, tror, elsker og tilbeder, avslutter Hans Erik Nissen.

Intervjuet ble skrevet av Dag Rune Lid i 2004

OG VI FORKYNNER KRISTUS KORSEFESTET

Av Vladimir Moser

Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus!

I sitt første brev til korinterne skriver apostelen Paulus: «For jøder krever tegn og grekere søker visdom, men vi forkynner Kristus korsfestet, for jøder et anstøt og for hedninger en dårskap. Men for dem som er kalt, både jøder og grekere, forkynner vi Kristus, Guds kraft og Guds visdom.» (1 Kor 1:22-24)

Paulus snakker om sine jødiske og greske samtidige. Få ønsket å høre ordet om korset og om den korsfestede Jesus Kristus. Det jødiske folket ønsket å se manifestasjoner av makt og mirakuløse tegn fra Gud: «De sa da til ham: Hva tegn gjør du da, så vi kan se det og tro på deg? Hvilken gjerning gjør du?» (Johannes 6:30)

Uten at de krevde det, hadde Jesus helbredet blinde, døve, stumme, lamme, drevet ut demoner, reist opp døde og vist sin makt over naturkreftene. Hvilke andre tegn ville de ha? Deres vantro lukket deres hjerter for ham. Det var ikke flere tegn de trengte, men det å høre Lovens ord, som kunne overbevise dem om vantroens synd og lede dem til omvendelse.

Jødene håpet at Messias skulle frigjøre landet fra de forhatte romerne, føre dem tilbake til

en storhetstid som under kong David, og få oppleve Messias komme med manifestasjoner av styrke og storhet. En korsfestet, blødende og døende Messias var helt uforståelig for dem. Han var en snublestein for dem, en anstøtsklippe. Til og med Jesu disipler tenkte slik og avviste Jesu ord om lidelsen som lå foran ham: «De sa til ham: Gi oss at den ene av oss må sitte ved din høyre og den andre ved din venstre side i din herlighet!» (Mark 10:37)

De opplyste grekerne var mer interessert i menneskelig visdom, de var interessert i det «filosoferende menneske», ikke det korsfestede. De ønsket å høre nye filosofiske ideer om samfunnet, staten og hensikten med menneskets eksistens. De prøvde å forklare verden rundt seg gjennom myter om menneskelignende guder: «Alle atenerne og de fremmede som oppholdt seg der, ga seg ikke tid til annet enn å fortelle eller høre nytt.» (Apg 17:21)

Da Paulus forkynte om den sanne Gud som befalte alle å omvende seg, om død og oppstandelse og om den kommende dom, var deres reaksjon: «Da de hørte om dødes oppstandelse, spottet noen. Men andre sa: Vi vil høre deg tale om dette igjen!» (Apg 17:32)

For grekerne virker ordet om korset dåraktig. Hvordan kan denne mannen som dør på korset, hjelpe oss med å oppnå større kunnskap og opplysning?

Men Paulus sier at til tross for menneskenes meninger, skal Kristus forkynnes: «Men vi forkynner Kristus korsfestet, for jøder et anstøt og for hedninger en dårskap». Og hovedgrunnen til å fortsette denne prekenen, er at ordet om korset er Guds kraft og Guds visdom til frelse for alle troende, inkludert jøder og grekere.

Er dette relevant for oss i dag? Absolutt! Apostelen Paulus sier at enda vanskeligere tider med vantro og frafall vil komme:

«For det skal komme en tid da de ikke skal tåle den sunne lære, men etter sine egne lyster skal de ta seg lærere i mengdevis, etter som det klør i øret på dem.» (2 Tim 4:3)

Disse tidene har kommet i Moldova, i Norge og i andre land. I mange kirker er prekenen om korset og den korsfestede Guds sønn kommet i bakgrunnen. Korsbudskapet blir sekundært og ikke sentrum i kirkens liv. Du kan gå til søndagsgudstjeneste uten å få høre ordene: «Se der Guds lam, som bærer bort verdens synd!» (Joh 1:29) I stedet får folk råd om hvordan de kan forbedre sine liv, bli mer vellykkede og lykkelige. Folk tilbys en «light» versjon av kristendommen.

En synder som ikke angreir sin synd, avviser Kristus som utøste sitt blod for ham. Mennesker vil ikke ta imot ordet om Guds enbårne Sønn som døde til soning for deres synder. De tror ikke at de trenger å bli frelst fra Guds dom og død. På lignende vis som jødene og grekerne, fortsetter de å lete etter måter å unnsnippe denne «dumme» og «svake» Jesus på korset. De fortsetter å lete etter lykke, mening og trygghet i livet i noe annet eller noen andre, og ikke i Guds Sønn som kom i

kjød for å bli deres Frelser.

Jesus, Guds sønn som kom fra himmelen, ble korsfestet og døde på korset. Den hellige og rettfærdige led og døde for oss syndere, oss skyldige og fordømte. Han utøste sitt hellige blod for oss. Gjennom det som tilsynelatende er dårskap og svakhet åpenbarte Gud sin styrke og visdom. Dette var Guds evige råd, ikke nederlag eller svakhet. Den store planen for den syndige menneskehetens forløsning er blitt oppfylt. Alt ble fullført og oppfylt i Kristus og på hans kors. Guds sønn tok straffen vi alle fortjener.

I sin teologi om korset lærte Martin Luther oss at den eneste måten vi kan kjenne Jesus som vår personlige Frelser er gjennom troen, som Den hellige ånd skaper i oss gjennom Evangeliet.

Evangeliets ord lyder til oss i dag fra apostelen Paulus' lepper: «Men vi forkynner Kristus korsfestet.» Denne prekenen kan ikke endres, moderniseres eller erstattes av ord som er mer behagelige for øret. Vi snakker om vår evige og uforanderlige frelse: «For ordet om korset er dårskap for dem som går fortapt, men for oss som blir frelst er det Guds kraft ... fant Gud for godt å frelse dem som tror, ved forkynnelseens dårskap.»

Kristus døde for mer enn to tusen år siden i et fjernt land. Gjennom forkynnelsen om «Kristus korsfestet» skaper Den hellige ånd i oss tro på vår Frelser. Gud frelser oss ikke gjennom menneskelig fornuft, filosofi eller våre gode gjerninger. Han frelser oss ene og alene gjennom sin Sønnens lidelse og død i vårt sted.

«Og vi forkynner Kristus korsfestet», dette er hva den kristne kirke og alle dens forkynnere må gjøre utrettelig.

VELSIGNELSEN ELLER FORBANNELSEN

Av Martin Fjære

Josva 8:30-35

Selv om vi i gjennomgangen av Josvas bok har kommet til kapittel 10, skal vi gå et lite skritt tilbake for å se nærmere på et avsnitt i kapittel 8.

Josva og Israel vandret i ferdiglagte gjerninger. Inngangen til Kana'an, erobringene og nedkjempelsene av de kana'anittiske folkegruppene, var Herrens råd og Herrens vei. Han har alltid den fulle oversikt og gjennomfører sine planer til rett tid.

«Han sa: Til deg gir jeg Kana'ans land til arv og eiendom.» (Sal 105:11)

Selv om landet var lovet til Abraham ca 600 år tidligere, har Herren sine grunner til at landet først nå inntas og bebos av Abrahams etterkommere. Det er århundrer hvor Herren på underfullt vis har forbedret sitt folk gjennom 400 år i Egypt og 40 års ørkenvandring. Samtidig som Kana'ans folk også forberedes gjennom en frivillig forherdelsesperiode, som ender i en tvungen forherdelse. (Jos 11:20)

Det alvorlige for både isrealittene og kana'aneerne er at disse landområdene, etter Guds løfter til Abraham, ikke er som andre landområder. På hvilken måte?

«Jorden må ikke selges for alle tider. For meg hører landet til. Dere er fremmede og gjester hos meg. I hele det landet dere får til eie, skal dere tillate innløsning av jorden.» (3Mos 25:23-24)

Det er avgjørende for alle mennesker over hele jorden å legge nøyte merke til

hvordan Herren handler i dette landet og hvordan han handler med sitt åpenbaringsfolk, gjennom bibelhistorien og verdens historien. Slik åpenbares det hvordan den uforanderlige evige Gud er imot alle folk og mennesker til alle tider!

«Landet ble urent, og jeg straffer det for dets misgjerning, så landet spyr ut sine innbyggere. Men dere skal holde mine lover og mine bud og ikke gjøre noen av disse avskyelige gjerningene. Verken den innfødte eller den fremmede som bor blant dere, skal gjøre slikt. For alle disse avskyelige gjerningene har landets innbyggere gjort, de som var der før dere, og slik ble landet urent.

For da kommer landet til å spy dere ut, fordi dere gjør det urent, likesom det spyr ut de folkene som har vært der før dere. Hver den som gjør noen av alle disse avskyelige gjerningene, skal bli utryddet av sitt folk – hver og en som gjør slikt.» (3Mos 18:25-29)

Det er Guds land hvor Han, på særlig måte, åpenbarer seg. Det er et stort alvor både for kana'anittene og isrealittene. Ja, et alvor for hele jorden! Så er tiden kommet da Guds åpenbaringsfolk, etter seirene over Jeriko og Ai, har fått et fotfeste i dette Guds-landet. Hendelsen i siste del av kapittel 8 er også planlagt og forut befalt/profetert av Moses før hans død. (5Mos 27:4-8)

Nå når landet er i ferd med å «spy ut» de kana'anittiske folkegruppene, skal gudsfolket befestes i samfunnet med Gud, for at ikke det samme skal skje med dem. (jmf

menigheten i Laodikea Åp 3:16)

På Guds befaling, gjennom Moses, reises det et alter på Ebal-fjellet og det ofres brennoffer og fredsoffer. Alteret skulle bygges av naturlig formede steiner, som ikke var tilpasset med noen jernredskap. Det var ofringer som munnet ut i glede og takknemlighet (5Mos 27:7).

Alteret reises på Ebal-fjellet hvor forbannelsene skal lyses over alle som bryter Guds lov (5 Mos 11:29b). Alteret skal bygges av materialer som Skaperen selv har dannet og formet, upåvirket av menneskers gjerninger. Og i det første offeret, brennofferet, ble hele offerdyret fortært av flammene. Her er hele grunnlaget for at Israel i det hele tatt kan ha samfunn med Gud. Et alter etter Guds plan og Guds forarbeid. Et offer som fortæres av flammene i stedet for dem selv. Offeret fortæres på samme sted som forbannelsen ropes ut over lovbyrterne.

«Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse ved at han ble en forbannelse for oss. For det står skrevet: Forbannet er hver den som henger på et tre.» (Gal 3:13)

Så fulgte fredsofferet, hvor de også skulle få spise og tilegne seg selve offeret.

«Den som eter mitt kjød og drikker mitt blod, har evig liv. Og jeg skal reise ham opp på den siste dag. For mitt kjød er i sannhet mat, og mitt blod er i sannhet drikke. Den som eter mitt kjød og drikker mitt blod, han blir i meg og jeg i ham.» (Joh 6:54-56)

Ja, der hvor «brennofferet Jesus Kristus» har kjøpt oss fri fra forbannelsen er det grunnlag for virkelig samfunn, samfunn på det inderligste. Et fredssamfunn (fredsoffer) hvor en får ta til seg av offeret. Likesom maten blir ett med dem som spiser den, blir Jesus ett med de som tilegner seg ham gjennom nådemidlene: Ordet hørt – forkynnelsen,

Ordet synlig - dåpen, og Ordet spist – nattverden.

Israel skulle få glede seg ved denne bespisningen, (5 Mos 27:7). Her var grunn til å «være glad for Herrens, din Guds åsyn». Da er virkelig alt i orden, når en kan være glad for Guds åsyn!

For Josva gjensto enda en Guds befaling som hørte med til dette inderlige nådesamfunnet med Gud: «På steinene skal du skrive alle ordene i denne loven, klart og tydelig.» (5 Mos 27:8)

Det var en klar påminnelse om hva som fortsatt var rett og galt i Guds øyne. Konkrete ord som forbyr de synder Kana'aneerne levde i og praktiserte i sitt liv, og som dro forherdelse og dom over dem. Synder som normaliseres og bare delvis ansees som forkastelig i vår tid.

Josva leste opp alle lovens ord, både velsignelsen og forbannelsen. La oss i den nye pakts tid heller ikke glemme Jesu ord; «og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere». Holde – ta vare på – innrette seg etter, det Jesus har befalt oss. Da blir det mye vi daglig må til Jesus med og erkjenne som synd! Men også en ny vandring i Guds løfters land hvor vi får eie velsignelsen over livet, for Jesu skyld.

Så sto halvdelen av Israelfolket vendt mot Ebal-fjellet med offeralteret og den andre halvdelen vendt imot Garisim-fjellet, mens lovens ord ble lest opp med velsignelser og forbannelser.

Hvilken vei står vi vendt, når vi hører «alt det jeg har befalt dere», Jesu ord, Guds ord?

MØTEKALENDER

AUGUST

21. - 25. Fogn

John Peder Samdal og

Jakob Knutzen

23. - 25. Elverum, Engerdal
og Rena

Martin Fjære og Steinar Guddal

28. - 31. Gyland/Sira

Sigbjørn Agnalt

30. - 31. Forkynnerseminar

Per Bergene Holm

SEPTEMBER

1. Fossnes*

Lars Fredrik Ellingsen

1. Gyland/Sira

Sigbjørn Agnalt

4. - 7. Tørvikbygd

Martin Fjære

6. - 8. Nærbo

Curt Westman

6. - 8. Konfirmasjonsund.

John Peder Samdal

7. - 8. Årnes

Bjarne Gjuvsland

8. Fossnes*

Tobias Fjell

9. Steinsdalen, bibelskoletur

Per Bergene Holm og

John Peder Samdal

10. Delk Bergen, bibelskoletur

Per B. Holm, John Peder Samdal

13. - 15. Rogaland, bibelskoletur

Per B. Holm, John Peder Samdal

14. - 15. Langli

Martin Fjære

15. Fossnes*

20. - 22. Elverum, Engerdal
og Rena

Lars Fredrik Ellingsen

20. - 22. Randaberg

Per Bergene Holm

24. - 29. Mosvik

Jakob Knutzen, Aron Berre,

Jostein Brennsæter

27. - 29. Solgry (leir)

Finn-Widar Knutzen og

Jan Bygstad

OKTOBER

1. - 6. Østre Kvelde

Asbjørn Fossli og Steinar Guddal

5. - 6. Årnes

Sigmund Fjære

8. - 9. Finnås/Rubbestadneset
- Bømlo

Martin Fjære

10. - 13. Varhaug

Martin Fjære

11. - 13. Seimsfoss

John Peder Samdal og

Steinar Guddal

12. - 13. Langli

Finn-Widar Knutzen

13. Fossnes*

Curt Westman

18. - 19. Konfirmasjonsund.

John Peder Samdal

18. - 20. Elverum, Engerdal
og Rena

Sigbjørn Agnalt

20. Fossnes*

John Peder Samdal

**Bibelhelg på Solgry
27. - 29. september**

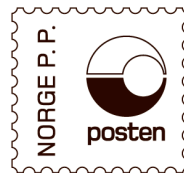
Talere er Jan Bygstad og
Finn-Widar Knutzen.

Påmeldingsfrist: **30. august.**

Se fullt program og digital
påmelding på hjemmesiden
nll.no. Ev påmelding til
Atle Barkve på 976 65 369.

Møter fra Fossnes merket med stjerne (*) blir direkte sendt, se link på nll.no.

Ønsker du forkynnerbesøk fra Lekmannsmisjonen, er det bare å ta kontakt på mail: sekretar@nll.no.

Returadresse:
Lov og Evangelium
Wikens vei 3,
3243 Kodal

HERRENS RÅD STÅR FAST FOR EVIG

Utdrag av årsmeldingen 2023/2024

«Herren omstyrter hedningenes råd, han gjør folkets tanker til intet. Herrens råd står fast for evig, hans hjertes tanker fra slekt til slekt. Salig er det folk som har Herren til sin Gud, det folk han har utvalgt til sin eiendom! (...) Ja, i ham fryder vårt hjerte seg, fordi vi setter vår lit til hans hellige navn.»

Salme 33:10-12, 21)

Enda et år er til ende, og vi har fått et nådeår til å vende om og søke Gud. De som allerede er i samfunnet med ham, har hatt anledning til å komme i et enda nærere samfunn med sin kjære frelser – og til å tjene ham hver dag. Spørsmålet til deg og meg når vi ser tilbake på året som har gått, blir da: «Min Gud, hvordan har jeg brukt det?»

For den som gir akt på tegnene i tiden, ser vi at det går mot Jesu gjenkomst. Og det er om å gjøre at vi er rede til å reise herfra og være med Kristus.

Vi opplever at vårt folk stadig velger mørket fremfor lyset, og på den måten stiller seg under Guds dom. Tidsånden i dag dyrker det som er stort og stolt, og vi blir så lett preget av dette, med det resultat at vi setter oss opp imot Guds ord og mot hverandre,

oss brødre imellom.

Nøden i vårt folk blir på så mange måter stadig større, og det er om å gjøre at Guds ord når ut til folket – til omvendelse og frelse.

Det er likevel ingen grunn til mismot, men til å stole på den allmektige Gud i alle ting. Han styrer begivenhetenes gang og bøyer kongers hjerter som vannbekker.

De som hører ham til kan fryde og glede seg, fordi de setter sin lit til Hans hellige navn.

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon har som mål å spre ut Ordet slik det står, og lede mennesker til de gamle stier – ja, til selve Veien, Sannheten og Livet – Jesus Kristus.

*For Landsstyret,
Fredrik Thorbjørnsen (formann)
Martin Fjære (sekretær)*

Hele årsmeldingen finner du på
websiden vår: nll.no.